

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

9 december 2003

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke –

**houdende wijziging van de wet van 5 augustus 1991
betreffende de in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie
en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel
en daaraan verbonden technologie**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene toelichting

Op woensdag 20 augustus 2003 werd de bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Daardoor werden de gewesten vanaf de inwerkingtreding van deze wet op 30 augustus 2003, bevoegd voor de in- en uitvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

De wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en uitvoer van wapens – kortweg de wapenwet – was naar aanleiding van de Nepalcrisis al gewijzigd op 26 maart 2003. Die wetswijziging is pas in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd op 7 juli 2003.

De regionalisering van de bevoegdheid over de wapenhandel is het gevolg van de uiteenlopende gevoeligheid die er in Vlaanderen en Wallonië bestaat over de uitvoer van wapens. Met dit voorstel van decreet wil de indiener toegemoetkomen aan de vraag die in Vlaanderen bestaat tot volledige openheid in deze materie.

Dit voorstel streeft verder naar openbaarheid van bestuur en beoogt wapenleveringen vanuit Vlaanderen naar landen waar een burgeroorlog heerst of waar zich een gewapend conflict voordoet, onmogelijk te maken.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Met deze wijziging willen de indieners opnieuw het belang van de openbaarheid van bestuur benadrukken. De ingezamelde inlichtingen moeten onderworpen kunnen worden aan de parlementaire en de publieke controle.

Artikel 3

De regeling van het bestaande artikel 4, § 1, 4°, b), is te soepel en laat onduidelijkheid en vaagheid bestaan. Met dit voorstel zal de wapenuitvoer naar een land waar zich een bugeroorlog of een gewapend conflict voordoet, onmogelijk worden.

Artikel 4

Met dit artikel willen de indieners een uitgebreidere informatieverstrekking aan het parlement invoeren. De huidige informatievoorziening is te summier om op een degelijke wijze het gevoerde beleid te controleren. Controle kan maar degelijk gebeuren als er inzicht is in wat er precies wordt geleverd, met andere woorden als de individuele vergunning openbaar wordt gemaakt.

Het openbaar maken van vergunningen leidt niet tot commerciële schade, zoals al gebleken is uit de milieuvergunningen. Jaren geleden werd al beslist om milieuvergunningen eveneens openbaar te maken zonder dat het bedrijfsleven hiervan ook maar enige schade heeft ondervonden. Controle op de wapenhandel is van publiek belang, zodat de controle moet worden verbeterd en zowel de wapenhandel als het beleid transparanter moet worden.

Dat de geheimhouding niet zwaar doorweegt, blijkt uit het feit dat de bedrijven zelf maar al te graag met de binnengehaalde contracten uitpakken in gespecialiseerde en commerciële media, om hun beurswaarde op te krikken. Het concurrentieargument houdt ook geen steek als we zien dat er in verschillende andere landen een veel verregaandere openbaarheid is dan in Vlaanderen. In de Verenigde Staten, Nederland, enzovoort, worden de individuele gegevens gewoon vrijgegeven via wettelijk geregelde publiciteit of op basis van de regeling betreffende de openbaarheid van bestuur.

De diverse problemen die de federale overheid reeds gehad heeft betreffende het beleid inzake de wapenhandel, tonen aan dat dit beleid het best wordt gevoerd in de openbaarheid en door een open discussie en evaluatie van het gevoerde beleid, en niet via lekken en crisissen.

Artikel 5

Het is wenselijk dat de Vlaamse regering viermaandelijks in plaats van zesmaandelijks verslag zou uitbrengen over de vergunningen die werden afgeleverd of geweigerd. Gelet op de openbaarheid van bestuur is het wenselijk om deze verslagen openbaar te maken.

Artikel 6

Rekening houdend met de regionalisering dient de bevoegdheid in de tekst van de wet ook te worden toegewezen aan de nieuwe organen. De Vlaamse regering wordt dan ook bevoegd in plaats van de Koning.

Artikel 7

Rekening houdend met de regionalisering dient in de tekst van de wet de bevoegdheid te worden toegewezen aan de nieuwe organen. De Vlaamse regering wordt dan ook bevoegd in plaats van de federale ministerraad.

Artikel 8

Rekening houdend met de overdracht dient in de tekst van de wet de bevoegdheid te worden toegewezen aan de nieuwe organen. Door deze wijziging oefent bovendien de hele Vlaamse regering controle uit.

Artikel 9

Rekening houdend met de overdracht dient in de tekst van de wet de bevoegdheid te worden toegewezen aan de nieuwe organen. Daarom wordt de Vlaamse regering aangewezen in plaats van de Minister van Justitie.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt een spoedige inwerkingtreding.

Kris VAN DIJCK

Jan LOONES

Chris VANDENBROEKE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit-, en doorvoer van wapens, gewijzigd bij de wetten van 26 juni 2000, 25 maart 2003 en 26 maart 2003, wordt een artikel 1bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 1bis

In afwijking van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek geldt dat de ingezamelde individuele inlichtingen kunnen worden gebruikt voor openbare verslaggeving ten behoeve van de parlementaire en de publieke controle.”.

Artikel 3

In artikel 4, § 1, 4°, van dezelfde wet wordt b) vervangen door wat volgt :

“b) sprake is van burgeroorlog of van zware interne inspanningen die van die aard zijn dat ze leiden tot een gewapend conflict ;”.

Artikel 4

Artikel 9 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 9

Iedere in-, uit of doorvoerder, alsook de leden van zijn personeel, de krediet- of verzekeringsinstellingen, alsook de leden van hun personeel en alle andere personen die, rechtstreeks of zijdelings, betrokken zijn of zouden kunnen zijn bij de in-, uit-, of doorvoer van wapens, van munitie en van speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en van

daaraan verbonden technologie, zijn verplicht om, op verzoek van de bevoegde autoriteiten, alle inlichtingen te verstrekken en inzage te verlenen in documenten, correspondentie en alle andere stukken, in welke vorm ook, waardoor kan worden nagegaan of krachtens deze wet vastgestelde bepalingen zijn nageleefd ; de ingewonnen inlichtingen mogen alleen met dat doel ten behoeve van de parlementaire en de publieke controle worden gebruikt.”.

Artikel 5

In artikel 17 van dezelfde wet worden het vierde en vijfde lid vervangen door wat volgt :

“Bovendien brengt de Vlaamse regering viermaandelijks verslag uit over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor de goederen die onder deze wet vallen, met in dat verslag :

- de lijst van verstrekte en geweigerde vergunningen, met daarbij vermeld het materiaal genoemd in de vergunning, de categorie waarin het wordt ingedeeld, het bedrag van de uitvoer, het land van bestemming, de aanwezigheid van de vereiste verklaringen zoals een bewijs van aankomst en, in geval van weigering, de reden van de weigering ;
- per land het totaalbedrag en het aantal vergunningen, ingedeeld per categorie van bestemming en per categorie van materieel.

In het viermaandelijkse verslag, bedoeld in het vorige lid, wordt tevens apart melding gemaakt van de afgifte en de weigering van vergunningen voor de uitvoer van materieel en technologie die de uitbouw van een productiecapaciteit voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel in het land van bestemming ten doel hebben.

Alle verslagen zijn openbaar.”.

Artikel 6

In artikelen 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10 en 15 van dezelfde wet wordt het woord “Koning” telkens vervangen door de woorden “Vlaamse regering”.

Artikel 7

In artikelen 1, 2, 3, 5 en 9 van dezelfde wet wordt het woord “Ministerraad” telkens vervangen door de woorden “Vlaamse regering”.

Artikel 8

In artikelen 6 en 7 van dezelfde wet worden de woorden “kunnen de bevoegde Ministers” vervangen door de woorden “kan de Vlaamse regering”.

Artikel 9

In artikelen 10 en 12 van dezelfde wet worden de woorden “Minister van Justitie” vervangen door de woorden “de Vlaamse regering”.

Artikel 10

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 15 september 2003.

Kris VAN DIJCK

Jan LOONES

Chris VANDENBROEKE
